

sport, arts & culture

Department:
Sport, Arts and Culture
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

MBEKANYAMAITELE YA LUAMBO LWA

TSHIOFISI YA DSAC

Tshivenda

DSAC OFFICIAL LANGUAGE POLICY

AUTHORISATION AND EFFECTIVE DATE

Signed in PRETORIA on the 20 day of JANUARY 2021.

DEPARTMENT	NAME OF REPRESENTATIVE	SIGNATURE
SPORT, ARTS AND CULTURE	<i>pp</i> DG: MR SV MKHIZE	

EFFECTIVE DATE: 20/01/2021

MBEKANYAMAITELE YA LUAMBO LWA TSHIOFISI YA DSAC

A. THENDELO NA DUVHA LA U THOMA U SHUMA

TSAINO

Izwi zwo sainiwa nga ja..... duvha
heji ja 2021.

MUHASHO	DZINA LA MUIMELELI	TSAINO
MUHASHO WA ZWA MITAMBO, VHUTSILA NA MVELELE	MULANGIDZHENERALA VHO SV MKHIZE	

DUVHA LA U THOMA U SHUMA:

.....

ZWI RE NGOMU

1.	Maipfi na thalutshedzo	1
2.	Zwishumiswa zwa Mulayo.....	1
3.	Ndivho na nyimele ya ndaulo ya Mbekanyamaitele iyi.....	2
4.	Mikhwa.....	3
5.	Mushumo wa DSAC.....	4
6.	Yuniti ya Luambo ya DSAC.....	4
7.	Nyambo dza tshiofisi dza DSAC	5
8.	Tshumiso ya nyambo dza tshiofisi nga DSAC ... Error! Bookmark not defined.	
9.	Vhudavhidzani na mirado ya tshitshavha vhane nyambo dzine vha takalela dzone dza si vhe nyambo dza tshiofisi dza Riphabuiki	7
10.	Vhudavhidzani na mirado ya tshitshavha vhane luambo lwavho ndi Luambo lwa Zwanda lwa Afrika Tshipembe	7
11.	Nyangadzo dza na tswikelelo kha Mbekanyamaitele	7
12.	Ndila dza u ita mbilaelo	8
13.	Tsedzuluso ya Mbekanyamaitele.....	9

1. Maipfi na Thalutshedzo

Ipfi	Thalutshedzo
Mulayo	Mulayo wa Tshumiso ya Nyambo dza Tshiofisi wa 2012 (Mulayo wa vhu 12 wa 2012)
Ndayotewa	Ndayotewa ya Riphabuḽiki ya Afrika Tshipembe ya 1996
Muhasho DSAC	na Muhasho wa zwa Mitambo, Vhutsila na Mvelele
Mulangidzhenerala na DG	Mulangidzhenerala wa Muhasho wa zwa Mitambo, Vhutsila na Mvelele
Minisiṽa	Minisiṽa wa zwa Mitambo, Vhutsila na Mvelele
Mbekanyamaitele	Mbekanyamaitele ya Luambo ya Muhasho wa Vhutsila na Mvelele
Ndaulo	Ndaulo zwi tshi ya nga Mulayo
Riphabuḽiki	Riphabuḽiki ya Afrika Tshipembe
SASL	Luambo lwa Zwanda lwa Afrika Tshipembe

2. Zwishumiswa zwa Mulayo

2.1 Ndayotewa ya Riphabuḽiki ya Afrika Tshipembe ya 1996

2.2 Mulayo wa Tshumiso ya Nyambo dza Tshiofisi wa 2012 (Mulayo wa vhu 12 wa 2012)

2.3 Ndaulo zwi tshi ya nga tshipida tsha vhu 13 tsha Mulayo.

3. Ndivho na nyimele ya ndaulo ya mbekanyamaitele iyi

3.1 Mbekanyamaitele iyi i fanela zwi tshi ya nga tshipida tsha vhu 4 tsha Mulayo, u shuma nga ndila i tevhelaho:

3.1.1 tshipida tsha vhu 4(1) tshi sumbedza uri muhasho wa lushaka muñwe na muñwe, zwiimiswa zwa muvhuso zwa lushaka na mabindu a muvhuso a lushaka zwi fanela u ita mbekanyamaitele ya luambo nga ha kushumisele kwa nyambo dza tshiofisi; na

3.1.2 tshipida tsha vhu 4(2) tshi sumbedza uri mbekanyamaitele ya luambo yo bveledzwaho zwi tshi bva kha tshipida tshituku tsha (1) i fanela:

(a) u nanga nyambo dzi swikaho tharu dza tshiofisi dzine muhasho wa lushaka, tshiimiswa tsha muvhuso tsha lushaka kana bindu ja muvhuso ja lushaka zwa do dzi shumisa u itela ndivho dza muvhuso,

(b) u sumbedza uri nyambo dza tshiofisi dzi do shumiswa hani kha u davhidzana na tshitshavha, ndivhadzo dza tshiofisi, nyandadzo dza muvhuso, na vhukati ha muvhuso khathihi na nga ngomu kha muvhuso,

© u talutshedza uri muhasho wa muvhuso, tshiimiswa tsha muvhuso tsha lushaka kana bindu ja muvhuso ja lushaka zwi do davhidzana hani na mirado ya tshitshavha vhane luambo lwavho a lwo nga nangiwa u vha kha nyambo dza tshiofisi, kana lwa vha Luambo lwa zwanda lwa Afrika Tshipembe (SASL),

(d) u talutshedza uri mirado ya tshitshavha i do swikelelisa hani mbekanyamaitele ya luambo, na

(e) u sumbedza ndila dza u vhiga mbilaelo maelana na tshumiso ya nyambo dza tshiofisi nga muhasho wa muvhuso kana tshiimiswa tsha muvhuso tsha lushaka kana bindu la muvhuso la lushaka.

4. Mikhwa

4.1 Mikhwa i tikedzaho Mbekanyamaitele iyi ndi:

- 4.1.1 vhudikumedzeli kha u tufuwedza u shumiswa ha nyambo dzothe kha Riphabuliki u itela u vhona uri hu na ndinganyiso ya nyambo nga ndayotewa na pfanelo dza luambo sa zwi tudeaho nga dimokirasi;
- 4.1.2 u dzhiela ntha nyambo nnzhi sa tshiko tsha u tandavhudza vhushaka ha tshumisano kha u fhatu lushaka, mveledziso ya ikonomi na vhuthihi ha lushaka;
- 4.1.3 u tufuwedza ndaulo yavhudi ya luambo nga DSAC u itela u vhona uri hu na ndaulo ya tshumelo ya muvhuso yo leluwaho na u vhona uri hu na tswikelelo i linganaho kha tshumelo na mafungo a DSAC;
- 4.1.4 u thivhela tshumiso ya lu/nyambo dziwe na dziwe ndivho i ya u sa fara zwavhudi, u laula na u talula nga ngomu kha DSAC;
- 4.1.5 u dzhielwa ntha ha ndila dzo sedzesaho kha tshitshavha zwine zwa vha ndila yo phadalalaho na u dzhenelela kha zwa nzudzanyo ya luambo na u thoma u shuma ha mbekanyamaitele hune tshiimiswa tshiwe na tshiwe tsha muvhuso tsha khou newa maanga a u nanga nyambo dzatsho dza

mushumo, sa ndila i shumaho ya u tūtuwedza zwa nyambo nnzhi ho sedzwa kha tshitshavha tsha Afrika Tshipembe tsho t̄anganelanaho vhukuma; na

4.1.6 u tikedza mbekanyamushumo dzo livhiswaho kha ndulamiso dzo khetheaho dza nyambo dza tshiofisi dze dza vha dzi sa dzhielwi n̄tha.

5. Mushumo wa DSAC

5.1 Mushumo wa DSAC u katela:

5.1.1 u tshimbidza mushumo wa vhutsila, mvelele na vhufa kha mveledziso ya ikonomi na matshilisano;

5.1.2 u bveledza, u tūtuwedza, na u tsireledza nyambo dza tshiofisi dza Afrika Tshipembe na u alusa phambano kha zwa nyambo kha shango nga kha u sika na u thoma u shuma ha mbekanyamaitele;

5.1.3 u tūtuwedza mveledziso ya zwickhala zwa mishumo kha zwa mitambo, vhutsila na mvelele zwa Afrika Tshipembe nga kha vhujedzani vhu vhuudzaho masia ōthe, na u tūtuwedza vhufa ha mvelele u itela mveledziso ya ikonomi na matshilisano; na

5.1.4 u bveledza zwiko zwa u vhulunga na tshomedzo dza mafhungo zwa shango.

6. Yunithi ya Luambo ya DSAC

6.1 Mishumo ya Yunithi ya Luambo i ḡo vha ya u:

6.1.1 tsivhudza DG nga ha mveledziso, u dzhiela n̄tha na u thoma u shuma ha mbekanyamaitele iyi;

- 6.1.2 u lavhelesa na u thathuvha thevhedzelo ya iyi Mbekanyamaitele nga DSAC;
- 6.1.3 u tshuwedza tshirunzi tshi linganaho na u farwa nga ndila i fanaho nyambo dza tshiofisi kha Riphabuḽiki
- 6.1.4 u konisa tswikelelo i linganaho kha mafhungo malugana na mishumo na tshumelo dza DSAC;
- 6.1.5 u netshedza muvhigo kha Minista na BodoNyangaredzi ya Nyambo dza Afrika Tshipembe sa zwe zwa sumbedziswa zwone kha tshipiḽa tsha 9(2) tsha Mulayo;

7. Nyambo dza tshiofisi dza DSAC

- 7.1 DSAC i khou shumisa nyambo dza tshiofisi dza 11 dza Riphabuḽiki sa nyambo dzayo dza tshiofisi i tshi itela o u itela iyi Mekanyamaitele.

8. Tshumiso ya nyambo dza Tshiofisi nga DSAC

- 8.1 Zwiḽwa zwi tevhelaho zwi ḽo dzhielwa nḽha kha u nanga lu/nyambo dza tshiofisi dzine DSAC ya ḽo dzi shumisa kha nyimele inwe na inwe:
 - 8.1.1 Tshumiso
 - 8.1.2 Khonadzeo
 - 8.1.3 Tshinyalelo/masheleni
 - 8.1.4 Nyimele dza dzingu
 - 8.1.5 mbambedzo vhukati ha thodea na dzangalelo la tshitshavha tshine ya tshi shumela.
- 8.2 Sa zwo talutshedzwaho afho fhasi kha thebulu nahone zwi tshi ya nga nyambo tharu dzine dza ḽo shumiswa tshifhinga tshinwe na tshinwe

Ndivho ya DSAC	Lu/Nyambo
----------------	-----------

Ndivho ya DSAC	Lu/Nyambo
Vhudavhidzani vhukati ha na nga ngomu ha muvhuso	English
Vhudavhidzani na miraḁo ya tshitshavha (maḁwalo a tshiofisi)	Nyambo dza Tshiofisi dza Riphabuḁiki ho sedzwa kha ḁḁila dzo sumbedzwaho kha tshipiḁa tsha 8.1 afho ḁḁha.
Vhudavhidzani na miraḁo ya tshitshavha (vhudavhidzani nga mulomo)	Nyambo dza Tshiofisi dza Riphabuḁiki ho sedzwa kha ḁḁila dzo sumbedzwaho kha tshipiḁa tsha 8.1 afho ḁḁha.
Nyandadzo dza tshiofisi dzine dza ḁo phaḁaladzwa tshitshavhani (ḁḁivhadzo kha webusaithi ya DSAC, khungedzelo, fomo, na tswayo kha zwifhaḁo)	Nyambo dza Tshiofisi dza Riphabuḁiki ho sedzwa kha ḁḁila dzo sumbedzwaho kha tshipiḁa tsha vhu 8.1 afho ḁḁha.
U thetsheswa zwitshavhani (zwivhidzo) na maḁwe maitete a tshiofisi	Nyambo dza Tshiofisi dza Riphabuḁiki ho sedzwa kha ḁḁila dzo sumbedzwaho kha tshipiḁa tsha vhu 8.1 afho ḁḁha.
Vhudavhidzani na avho vha sa koni u amba kana vha sa koni u pfa	Yuniti ya Luambo ya DSAC i ḁo tshimbidza u ḁologwa ha Luambo lwa Zwanḁa lwa Afrika Tshipembe na u shandukiselwa ha maḁwalwa a vha Bureiji kana a vha a u tou thetshesela arali ho vha na khumbelo.
Vhudavhidzani ha nga ngomu	English kana luambo lune lwa takalelwa nga shango ḁeneḁo.

9. Vhudavhidzani na miraḁo ya tshitshavha vhane nyambo dzavho a si nyambo dza tshiofisi dza Riphabuḁiki

9.1 Muraḁo wa tshitshavha ane a tama u dāvhidzana na DSAC nga luambo lune a si luḁwe lwa nyambo dza tshiofisi dza Riphabuḁiki u fanela u ḁivhadza DSAC nga u tou ḁwala.

9.2 Nḁila yo sumbedzwaho kha 8.1 i ḁo shumiswa kha khumbelo iḁwe na iḁwe.

9.3 DSAC i ḁo dzudzanya vhuḁologi ho fanelaho hu sa athu u fhela maḁuvha a 20 a u shuma u bva kha ḁuvha ḁe khumbelo ya ḁanganedzwa ngaḁo nga DSAC.

10. Vhudavhidzani na miraḁo ya tshitshavha vhane luambo lwavho ha vha Luambo lwa Zwanda lwa Afrika Tshipembe

10.1 Muraḁo wa tshitshavha ane a tama u dāvhidzana na DSAC nga Luambo lwa Zwanda u fanela u ḁivhadza DSAC nga u tou ḁwala.

10.2 DSAC i ḁo dzudzanya vhuḁologi ho fanelaho kha maḁuvha a 20 a u shuma u bva ḁuvha ḁe khumbelo ya ḁanganedzwa ngaḁo nga DSAC.

11. Nyandaḁo na tswikelelo kha Mbekanyamaitele iyi

11.1 Mbekanyamaitele iyi i ḁo andaḁzwa nga nyambo dzoḁhe dza tshiofisi dza Riphabuḁiki.

- 11.2 I do wanala na kha webusaithi ya DSAC kha (<https://www.dsac.gov.za>).
- 11.3 I do wanala nga Bureili arali ho itwa khumbelo.
- 12.4 Mbekanyamaitele i do taniwa kha ofisi dza DSAC nga ndila ine ya do kona u vhaliwa nga tshitshavha.

12. Ndila dza u ita mbilaelo

- 12.1 Muthu muñwe na muñwe ane ha ngo fushea nga tsheo ya DSAC maelana na kushumisele kwayo kwa nyambo dza tshiofisi a nga vhiga mbilaelo nga u tou ñwala kha DG.
- 12.2 Mbilaelo inwe na inwe i nga vhigwa:
 - 12.2.1 nga u tou ñwala, na
 - 12.2.2 hu sa athu u fhela miñwedzi miraru mbilaelo iyo yo itwa.
- 12.3 mbilaelo inwe na inwe ine ya vhigiwa i fanela u sumbedza dzina, dïresi na zwidodombedzwa zwa vhukwamani zwa muthu ane a khou vhiga mbilaelo iyo.
- 12.4 Mbilaelo inwe na inwe i fanela u sumbedza thalutshedzo nga vhuḁalo nga ha mbilaelo iyo.
- 12.5 DG a nga humbela muvhilaeli uri a ñetshedze zwiñwe zwidodombedzwa zwine zwa vha zwa ndeme uri mbilaelo iyo i kone u dzhielwa nḁha na uri

muvhilaeli uyo a dzhenele miṭangano u itela uri vha kone u vhudzisa zwavhuḍi muvhilaeli.

12.6 DG u ḍo dzhiela nṭha mbilaelo na u fhindula nga u tou ṛwala, hu sa athu u fhela miṛwedzi miraru nga murahu ha musu mbilaelo yo itwa, u ḍivhadza muvhilaeli nga ha tsheo.

12.7 Arali muvhilaeli a songo fushea nga tsheo ya DG, a nga ita khumbelo ya khaṭhululo kha Minisiṭa nga u tou ṛwala.

14. Tsedzuluso ya Mbekanyamaitele

14.1 Mbekanyamaitele iyi i ḍo sedzuluswa arali zwi zwa ndeme fhedzi nga murahu ha miṛwaha miṭanu.